

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, lipiec 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/108/2010

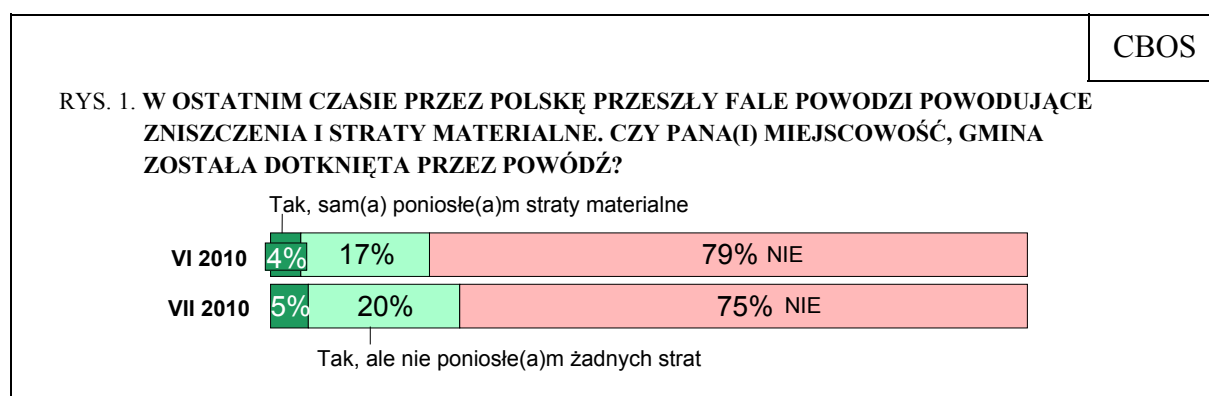
**POWÓDŹ – OCENA DZIAŁAŃ
WŁADZ I POMOCY UDZIELANEJ
POWODZIANOM**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Minął już ponad miesiąc od ostatniej fali powodziowej, ale wielu Polaków wciąż odczuwa jej skutki. Wyniki naszego sondażu z czerwca tego roku¹ wskazywały, że co piąty ankietowany (21%) pochodził z miejscowości lub gminy dotkniętej przez powódź, a 4% poniosło w jej następstwie straty materialne. W lipcowym badaniu² nieznacznie przybyło osób, które musiały zmierzyć się z tym żywiołem. Obecnie jedna czwarta respondentów (25%) twierdzi, że ich miejscowość lub gmina zostały zalane w wyniku powodzi, a 5% mówi o stratach materialnych z tego tytułu.

W dyskusjach na temat powodzi często nawiązuje się do tego, w jaki sposób władze w obliczu klęski żywiołowej wywiązały się ze swoich obowiązków względem obywateli. W związku z tym już po raz drugi w tym roku poprosiliśmy badanych o ocenę działań podejmowanych przez władze różnych szczebli zarówno w czasie powodzi, jak i podczas usuwania jej skutków. Ponadto zapytaliśmy respondentów, kto – ich zdaniem – powinien przede wszystkim udzielić pomocy ofiarom powodzi oraz jak oceniają dotychczasową pomoc oferowaną powodzianom przez władze, organizacje charytatywne, a także ogół społeczeństwa.

¹ Zob. komunikat CBOS „Pomoc ofiarom powodzi i postulowane sposoby zwalczania jej skutków”, czerwiec 2010 (oprac. K. Wądołowska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (242) przeprowadzono w dniach 8 – 14 lipca 2010 roku na liczącej 899 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

OCENA DZIAŁAŃ WŁADZ

Z deklaracji uzyskanych w lipcu wynika, że zdecydowanie najgorzej w czasie powodzi i podczas usuwania jej skutków wypadły władze centralne. Ponad dwie piąte respondentów (42%) ma o nich złą lub bardzo złą opinię, a jedynie co piąty (20%) dobrze ocenia sprawność ich działań i niemal tyle samo osób (22%) – wypowiada się w tej kwestii niejednoznacznie. Nieco lepiej postrzegana jest działalność władz wojewódzkich – 32% ocen negatywnych, 21% pozytywnych i 24% niejednoznacznych. Najlepiej spośród wymienionych organów wypadają władze gminne, których działania docenia ponad jedna czwarta badanych (28%), choć niemal tyle samo osób (29%) jest nimi nieusatysfakcjonowanych.

Tabela 1

Jak Pan(i) ocenia działania podejmowane przez różne władze w czasie powodzi i podczas usuwania jej skutków?	Źle (punkty 1 – 3)	Średnio (punkt 4)	Dobrze (punkty 5 – 7)	Trudno powiedzieć	Średnia**
	w procentach				
Czerwiec 2010*					
Władze gminne	20	21	40	19	4,48
Władze wojewódzkie	20	21	35	24	4,29
Władze centralne	29	20	36	15	4,09
Lipiec 2010					
Władze gminne	29	25	28	18	3,87
Władze wojewódzkie	32	24	21	23	3,63
Władze centralne	42	22	20	16	3,37

* W czerwcu pytanie dotyczyło oceny sprawności działań władz jedynie w czasie powodzi

** Średnia na 7-punktowej skali, na której 1 oznaczało „bardzo źle”, a 7 – „bardzo dobrze”

Obecnie opinie na temat działań podejmowanych przez władze różnego szczebla w związku z powodzią są wyraźnie gorsze niż w czerwcu, kiedy to wszystkie trzy organy zdecydowanie częściej oceniano pozytywnie niż negatywnie³. Z charakterystyki średnich ocen wynika, że największy spadek notowań (z 4,09 na 3,37) dotyczy władz centralnych, najmniejszy zaś władz gminnych (z 4,48 na 3,87). Warto również zaznaczyć, że choć wielu respondentów miało znaczne problemy z oceną sprawności działań władz wszystkich trzech szczebli w czasie powodzi, w ostatnim miesiącu odsetek ten niemal się nie zmienił. Najczęściej niezdecydowanie dotyczyło władz wojewódzkich – niemal co czwarty

³ Zob. komunikat CBOS „Społeczny bilans powodzi i przyczyny strat materialnych”, lipiec 2010 (oprac. K. Wądołowska).

ankietowany (23%) nie potrafił wyrazić swojej opinii na zaproponowanej mu 7-punktowej skali. Najrzadziej zaś badani mieli trudności z oceną władz centralnych – co szósty z nich (16%) nie zajął stanowiska w tej sprawie.

W czerwcu respondenci, którzy ucierpieli bądź ponieśli straty w następstwie klęski powodzi, oceniali sprawność działania władz wszystkich trzech szczebli podobnie jak ogół badanych. Obecnie, w czasie podsumowań, ich opinie na temat działań podejmowanych przez władze zarówno w czasie powodzi, jak i podczas usuwania jej skutków, są zdecydowanie gorsze niż przed miesiącem i wyraźnie gorsze od ogółu badanych. Nadal najgorzej oceniają oni władze centralne – pozytywnie wypowiada się o nich tylko co jedenasty poszkodowany (9%). Ponadto niemal co czwarty respondent z tej grupy (23%) nie ma sprecyzowanej opinii na ten temat. Na podstawie średnich ocen można stwierdzić, że największa zmiana nastąpiła w ocenie władz wojewódzkich (spadek z 4,57 na 2,97). Podkreśla to także fakt, że odsetek osób negatywnie oceniających ich pracę wzrósł o 41 punktów⁴.

Tabela 2. Odpowiedzi osób, które ucierpiały bądź poniosły straty w czasie powodzi

Jak Pan(i) ocenia działania podejmowane przez różne władze w czasie powodzi i podczas usuwania jej skutków?	Źle (punkty 1 – 3)	Średnio (punkt 4)	Dobrze (punkty 5 – 7)	Trudno powiedzieć	Średnia**
	w procentach				
Czerwiec 2010 (N = 44)*					
Władze gminne	22	25	42	11	4,40
Władze wojewódzkie	8	21	28	43	4,57
Władze centralne	25	21	28	26	4,15
Lipiec 2010 (N = 40)					
Władze gminne	41	19	35	5	3,65
Władze wojewódzkie	49	25	13	13	2,97
Władze centralne	49	19	9	23	2,65

* W czerwcu pytanie dotyczyło oceny sprawności działań władz jedynie w czasie powodzi

** Średnia na 7-punktowej skali, na której 1 oznaczało „bardzo źle”, a 7 – „bardzo dobrze”

Opinie o sprawności działania władz wszystkich trzech szczebli są wyraźnie uwarunkowane społecznie, choć rozkładają się trochę inaczej niż w poprzednim miesiącu (zob. tabele aneksowe). Negatywne oceny częściej od innych wystawiają władzom lokalnym respondenci będący w najgorszej sytuacji finansowej, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, robotnicy wykwalifikowani, bezrobotni i renciści, a także osoby pracujące

⁴ Należy jednak ostrożnie podchodzić do tak dużych zmian, ponieważ wynikają one m.in. z małej liczby osób poszkodowanych, które uczestniczyły w badaniu.

w spółkach właścicieli prywatnych i państwa. Oceny pozytywne najczęściej deklarują najstarsi badani, rolnicy, pracownicy usług i renciści. Istotną zmianę zaobserwowaliśmy w opiniach kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem oraz pracowników administracyjno-biurowych. W czerwcowym badaniu należeli oni do tych grup społeczno-zawodowych, które władzom lokalnym najczęściej wystawiały złe noty. Obecnie natomiast znaleźli się wśród osób najczęściej wyrażających się ambiwalentnie o działaniach władz gminnych.

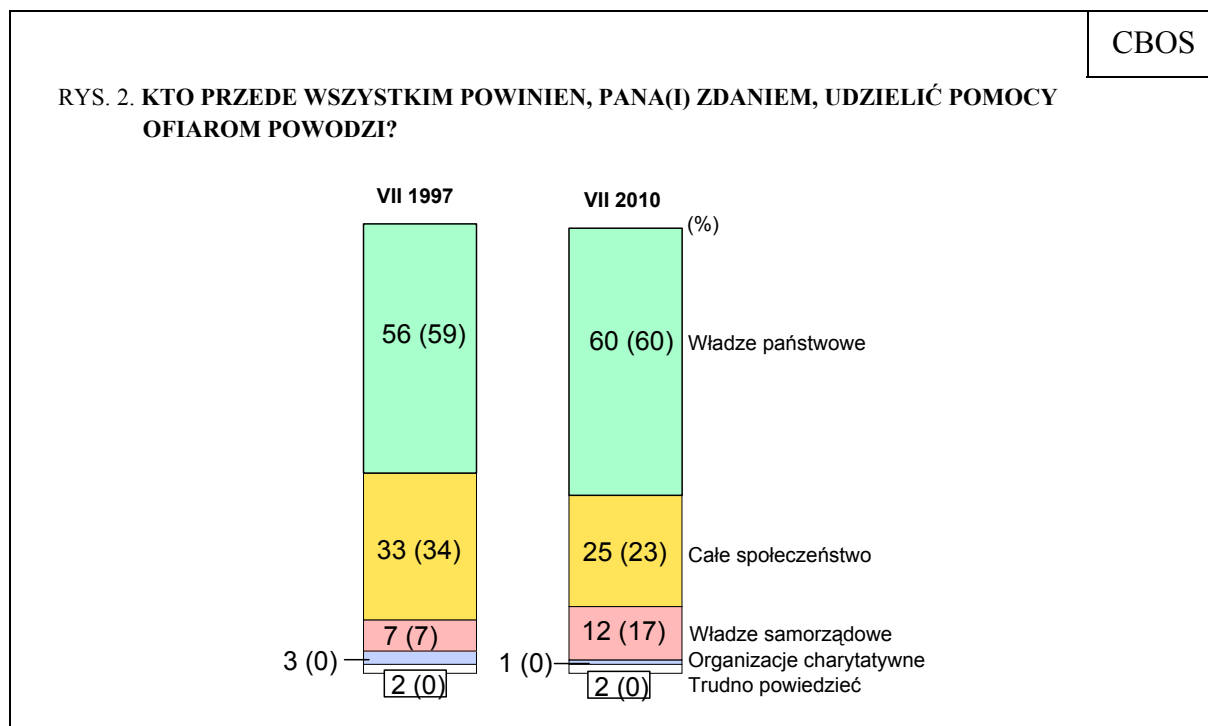
Najbardziej krytyczne w ocenach władz wojewódzkich są ponownie te grupy społeczne respondentów, które negatywnie wyrażają się również o sprawności działania władz gminnych. Są to przede wszystkim robotnicy wykwalifikowani oraz pracownicy spółek właścicieli prywatnych i państwa. Do grupy tej możemy zaliczyć również pracowników usług. Oceny pozytywne natomiast są najczęstsze wśród osób powyżej 65 roku życia, mieszkańców najmniejszych miast, rencistów oraz badanych bardzo często biorących udział w praktykach religijnych.

Działania władz centralnych spotykają się z największą krytyką wśród pracowników usług, robotników wykwalifikowanych i rolników, a także wśród osób pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem. Ponadto częściej od innych negatywne oceny wystawiają władzom centralnym respondenci o niskich dochodach na osobę w rodzinie, w wieku od 45 do 54 lat oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Dobrze lub bardzo dobrze sprawność działania tych władz najczęściej oceniają badani powyżej 65 roku życia oraz osoby o poglądach lewicowych. Podobnie jak w przypadku oceny władz lokalnych, także tutaj stanowisko ambiwalentne zdecydowanie najczęściej reprezentują przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem, pracownicy administracyjno-biurowi oraz uczniowie i studenci.

POMOC POWODZIANOM

Większość ankietowanych (60%) jest zdania, że ofiarom powodzi powinny udzielić pomocy przede wszystkim władze państwowe, co czwarty zaś (25%) uważa, iż jest to obowiązek całego społeczeństwa. Na władze samorządowe badani wskazują zdecydowanie rzadziej – jedynie co ósmy uważa, że to samorządy lokalne powinny być pierwszą instancją, do której powodzianie mogą się zwrócić o pomoc. Organizacje charytatywne są wyraźnie chronione przed obciążeniami z tego tytułu. W stosunku do opinii z 1997 roku respondenci

częściej wskazują obecnie w tym kontekście władze państwowe i samorządowe, rzadziej natomiast samych obywateli.

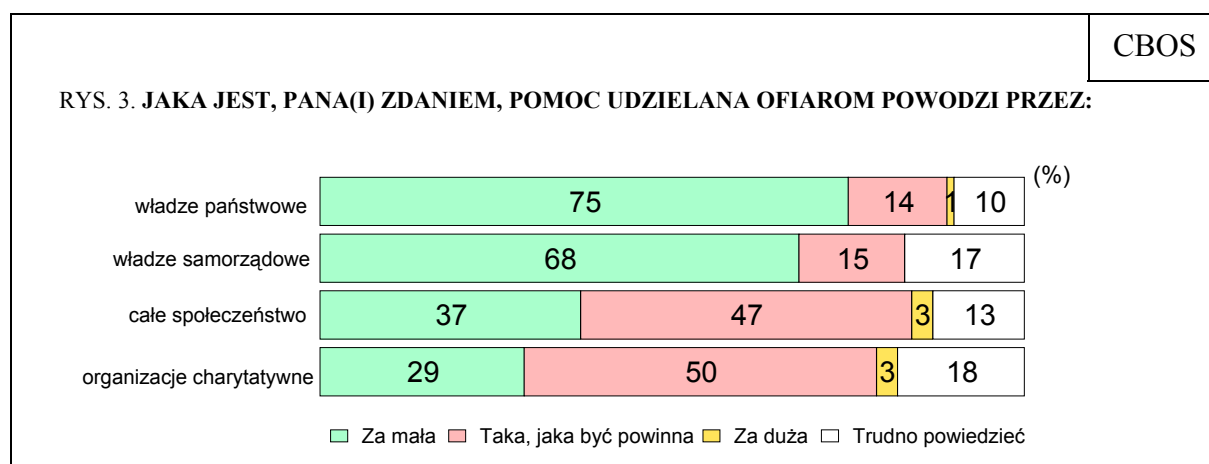
W nawiasach podano wskazania powodźian

Opinie dotyczące tego, kto powinien udzielać pomocy ofiarom powodzi, wyraźnie wiążą się ze statusem społeczno-ekonomicznym badanych (zob. tabele aneksowe). Poparcie dla koncepcji obciążenia skutkami powodzi przede wszystkim władz państwowych jest najsilniejsze wśród robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, a także wśród bezrobotnych oraz średniego personelu i techników. Być może wynika to z faktu, że w większości mają oni niski status ekonomiczny i w sytuacjach kryzysowych sami zwracają się o pomoc do państwa.

Zgodę na obciążenie skutkami powodzi przede wszystkim całego społeczeństwa zdecydowanie najczęściej wyrażają osoby najstarsze – powyżej 65 roku życia, a także najmłodsze – w wieku od 18 do 24 lat. Poparcie dla tej koncepcji jest również względnie silne wśród osób z wykształceniem podstawowym, emerytów i rolników oraz w grupie badanych o najniższych dochodach na osobę w rodzinie. Wyraźnie maleje ono wraz ze wzrostem wykształcenia oraz statusem ekonomicznym.

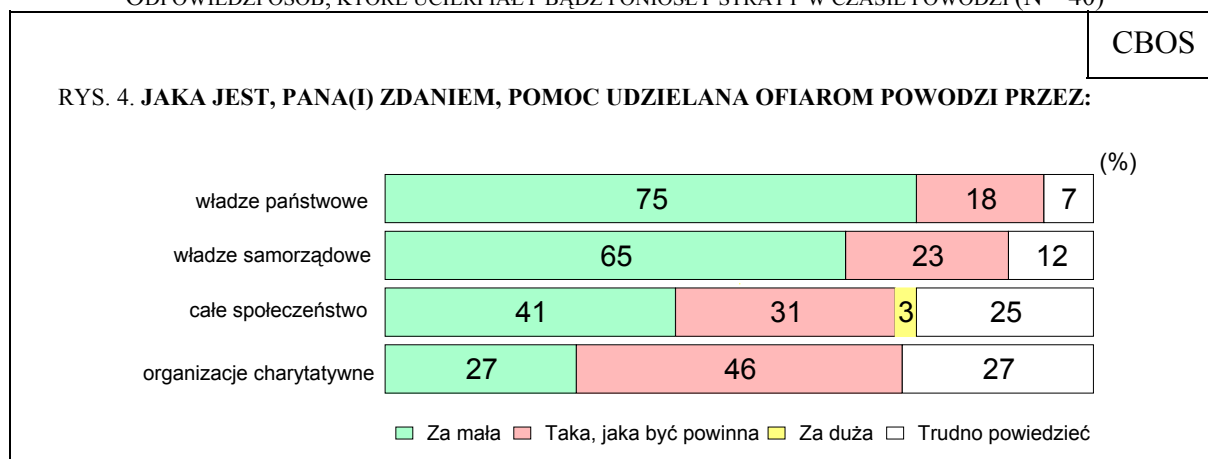
Im większe miejsce zamieszkania, wyższy poziom wykształcenia badanych i lepsza ich pozycja społeczno-zawodowa i ekonomiczna, tym większe poparcie dla obciążenia skutkami powodzi głównie władz samorządowych.

Ocena pomocy udzielanej powodzianom przez różne jednostki w dużej mierze wynika z oczekiwań, jakie ankietowani z nimi wiążą. Zdaniem trzech czwartych respondentów (75%) pomoc udzielana ofiarom powodzi przez władze państwowe jest zbyt mała, tylko co siódmy badany (14%) uważa, że jest właśnie taka, jaka być powinna. Nieznacznie lepiej postrzegane są działania realizowane przez władze samorządowe – 68% ankietowanych twierdzi, że są one niewystarczające, a 15% – że wystarczające. Na niedostateczną pomoc udzielaną przez ogół społeczeństwa narzeka niemal dwie piąte badanych (37%), podczas gdy blisko połowa (47%) uważa, że jest ona właściwa. Za brak odpowiedniej pomocy najrzadziej krytykowane są organizacje charytatywne – 29% respondentów uważa, iż zrobiły one zbyt mało, a dokładnie połowa (50%), że tyle, ile trzeba.

Respondenci, którzy ucierpieli bądź ponieśli straty w następstwie powodzi, podobnie jak ogół badanych oceniają pomoc udzielaną zarówno przez władze, jak i społeczeństwo. Częściej uważają, że działania władz państwowych i samorządowych są wystarczające, rzadziej natomiast, że społeczeństwo i organizacje charytatywne robią tyle, ile powinny. Na ogół jednak różnice te wynikają z mniejszego lub większego odsetka osób niepotrafiących odpowiedzieć na to pytanie.

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE UCIERPIAŁY BĄDŹ PONIOSŁY STRATY W CZASIE POWODZI (N = 40)

Opinie w tej kwestii są wyraźnie zróżnicowane społecznie (zob. tabele aneksowe). Ze stwierdzeniem, że pomoc udzielana ofiarom powodzi przez władze państwowe jest zbyt mała, zgadzają się przede wszystkim robotnicy wykwalifikowani, pracownicy usług i gospodynie domowe. Ponadto do grupy tej należą osoby w wieku od 18 do 24 lat, pracownicy spółek właścicieli prywatnych i państwa oraz prywatnych gospodarstw rolnych, a także badani znajdujący się w złej sytuacji materialnej. Opinię, że pomoc państwa jest dokładnie taka, jaka być powinna, zdecydowanie najczęściej podzielają natomiast respondenci pracujący na własny rachunek oraz mieszkańcy dużych aglomeracji miejskich.

Zakres pomocy udzielanej ofiarom powodzi przez władze samorządowe najczęściej krytykowany jest przez robotników wykwalifikowanych, pracowników usług, jak również przez badanych o złej lub przeciętnej kondycji finansowej. O tym, że pomoc samorządów jest taka, jaka być powinna, częściej od innych mówią rolnicy, pracujący na własny rachunek, średni personel i technicy oraz osoby o najwyższych dochodach *per capita*.

Z opinią, że zbyt mała jest pomoc udzielana ofiarom powodzi przez całe społeczeństwo, zdecydowanie najczęściej zgadzają się osoby pracujące na własny rachunek. Częściej od innych mówią o tym mieszkańcy wsi, uczniowie i studenci, robotnicy niewykwalifikowani, osoby w wieku od 18 do 24 lat oraz od 35 do 44 lat, a także badani kilka razy w tygodniu biorący udział w praktykach religijnych. Według mieszkańców najmniejszych oraz największych miast, pracowników usług oraz robotników wykwalifikowanych pomoc społeczeństwa jest dokładnie taka, jaka być powinna.

Prace wykonywane na rzecz powodzian przez organizacje charytatywne najczęściej niedoceniane są przez osoby w wieku od 35 do 44 lat, robotników niewykwalifikowanych, respondentów pracujących na własny rachunek oraz pracowników spółek właścicieli prywatnych i państwa, a także prywatnych gospodarstw rolnych. O tym, że pomoc oferowana przez organizacje charytatywne jest wystarczająca, najczęściej mówią natomiast osoby w wieku od 18 do 24 lat, mieszkańcy najmniejszych i największych miast, pracownicy usług, uczniowie i studenci oraz gospodynie domowe.

Mimo iż bezpośrednie zagrożenie powodzią właściwie już minęło, obecnie ludzie stoją przed znacznie większym wyzwaniem niż budowanie wałów i zabezpieczanie mienia – a mianowicie przed próbą uporania się ze skutkami klęski żywiołowej. Zarówno wśród osób, które ucierpiały lub poniosły straty na skutek powodzi, jak i wśród ogółu badanych przeważają negatywne opinie na temat działań podejmowanych zarówno w czasie powodzi, jak i podczas usuwania jej skutków przez władze wszystkich trzech szczebli. Zdecydowanie najgorzej oceniane są władze centralne, względnie najlepiej zaś – lokalne. Zarzuty pod adresem władz są o tyle istotne, iż zdecydowana większość badanych uważa, że to właśnie one powinny przede wszystkim pomóc poszkodowanym w odzyskaniu utraconego mienia i przywróceniu stanu sprzed powodzi. Jedynie co czwarty respondent postrzega całe społeczeństwo jako główną siłę napędową pomocy, nieliczni zaś oczekują tej pomocy przede wszystkim ze strony organizacji charytatywnych. Co więcej, zarzuty, jakoby pomoc kierowana do ofiar powodzi była zbyt mała, znacznie częściej dotyczą władz niż ogółu społeczeństwa czy organizacji charytatywnych.

Opracowała

Katarzyna WĄDOŁOWSKA

A N E K S

Tabela 1

		Postępując się 7-punktową skalą proszę powiedzieć, jak Pan(i) ocenia sprawność działań podejmowanych w czasie powodzi przez władze gminne?				Liczba osób
		Źle (punkty 1 – 3)	Średnio (punkt 4)	Dobrze (punkty 5 – 7)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		29	25	28	18	897
Płeć	Mężczyźni	28	25	32	16	425
	Kobiety	30	24	26	20	472
Wiek	18-24 lata	28	28	29	15	121
	25-34	31	30	23	15	164
	35-44	30	24	32	14	137
	45-54	33	24	24	19	161
	55-64	27	25	29	20	149
	65 lat i więcej	25	18	34	23	165
Miejsce zamieszkania	Wieś	30	22	30	19	345
	Miasto do 20 tys.	27	30	30	13	118
	20-100 tys.	30	23	27	19	168
	101-500 tys.	27	26	28	18	145
	501 tys. i więcej mieszk.	29	28	25	18	120
Wykształcenie	Podstawowe	31	23	27	19	228
	Zasadnicze zawodowe	34	20	28	18	229
	Średnie	24	26	31	18	305
	Wyższe	28	31	26	15	134
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	36	30	10	64
	Średni personel, technicy	18	35	21	25	29
	Pracownicy adm.-biurowi	32	37	28	3	60
	Pracownicy usług	30	25	35	11	68
	Robotnicy wykwalifikowani	38	18	24	20	108
	Robotnicy niewykwalifik.	32	29	24	15	50
	Rolnicy	31	17	36	15	48
	Pracujący na własny rach.	19	28	23	30	36
Bierni zawodowo	Renciści	34	7	35	24	62
	Emeryci	26	21	32	21	200
	Uczniowie i studenci	30	31	24	15	70
	Bezrobotni	34	18	25	23	50
	Gospodynie domowe i inni	23	34	22	21	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	29	30	10	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	35	27	24	14	85
	sekt. prywat. poza rolnict.	28	29	25	19	194
	prywatnym gosp. rolnym	29	17	38	15	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	38	23	26	13	144
	501-750	31	27	32	9	127
	751-1000	30	26	28	16	168
	1001-1500	23	25	32	19	150
	Powyżej 1500 zł	24	27	33	16	129
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	21	26	18	133
	Średnie	30	26	26	18	411
	Dobre	25	24	32	18	352
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	28	19	38	16	39
	Raz w tygodniu	28	25	30	18	413
	1-2 razy w miesiącu	26	24	30	19	133
	Kilka razy w roku	33	26	24	18	204
	W ogóle nie uczestniczy	31	24	28	17	108
Poglądy polityczne	Lewica	26	27	33	14	163
	Centrum	33	25	25	17	296
	Prawica	27	25	30	18	268
	Trudno powiedzieć	30	20	28	23	170

Tabela 2

		Posługując się 7-punktową skalą proszę powiedzieć, jak Pan(i) ocenia sprawność działań podejmowanych w czasie powodzi przez władze wojewódzkie?				Liczba osób
		Źle (punkty 1 – 3)	Średnio (punkt 4)	Dobrze (punkty 5 – 7)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		32	24	21	23	899
Płeć	Mężczyźni	33	23	23	22	427
	Kobiety	32	24	20	25	472
Wiek	18-24 lata	32	28	24	15	121
	25-34	36	26	18	20	164
	35-44	30	21	26	23	137
	45-54	36	24	13	27	162
	55-64	31	26	18	25	149
	65 lat i więcej	28	17	27	28	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	19	18	28	345
	Miasto do 20 tys.	31	28	30	11	118
	20-100 tys.	32	25	15	28	169
	101-500 tys.	28	21	28	23	145
	501 tys. i więcej mieszk.	32	32	21	15	120
Wykształcenie	Podstawowe	31	21	19	29	228
	Zasadnicze zawodowe	36	18	22	23	229
	Średnie	32	27	20	21	306
	Wyższe	29	29	24	18	136
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	23	34	23	20	65
	Średni personel, technicy	28	33	15	25	29
	Pracownicy adm.-biurowi	33	39	19	9	60
	Pracownicy usług	36	26	23	15	68
	Robotnicy wykwalifikowani	44	15	16	24	108
	Robotnicy niewykwalifik.	32	31	18	19	50
	Rolnicy	31	30	19	20	48
	Pracujący na własny rach.	28	21	22	30	36
Bierni zawodowo	Renciści	34	10	29	28	62
	Emeryci	30	18	23	30	202
	Uczniowie i studenci	33	28	20	18	70
	Bezrobotni	32	21	22	24	50
	Gospodynie domowe i inni	26	21	19	33	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	30	25	13	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	39	23	17	21	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	34	25	18	23	195
	prywatnym gosp. rolnym	28	28	17	27	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	34	24	21	21	144
	501-750	40	19	22	18	127
	751-1000	33	24	22	21	169
	1001-1500	32	25	21	21	150
	Powyżej 1500 zł	30	29	25	17	131
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	20	19	27	133
	Średnie	34	26	19	21	412
	Dobre	30	22	24	24	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	24	33	22	39
	Raz w tygodniu	33	23	20	24	414
	1-2 razy w miesiącu	30	29	15	26	133
	Kilka razy w roku	36	20	21	23	204
	W ogóle nie uczestniczy	32	22	27	20	108
Poglądy polityczne	Lewica	30	25	25	20	164
	Centrum	35	25	17	22	296
	Prawica	33	23	24	20	269
	Trudno powiedzieć	28	19	18	34	170

Tabela 3

		Posługując się 7-punktową skalą proszę powiedzieć, jak Pan(i) ocenia sprawność działań podejmowanych w czasie powodzi przez władze centralne ?				Liczba osób
		Źle (punkty 1 – 3)	Średnio (punkt 4)	Dobrze (punkty 5 – 7)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		42	22	20	16	899
Płeć	Mężczyźni	47	20	21	13	427
	Kobiety	39	23	20	18	472
Wiek	18-24 lata	34	32	22	12	121
	25-34	42	24	20	15	164
	35-44	46	20	22	12	137
	45-54	52	20	12	16	162
	55-64	46	23	17	14	149
	65 lat i więcej	33	14	28	25	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	44	22	15	19	345
	Miasto do 20 tys.	42	18	26	13	118
	20-100 tys.	45	19	20	17	169
	101-500 tys.	33	26	25	15	145
	501 tys. i więcej mieszk.	45	24	22	9	120
Wykształcenie	Podstawowe	38	20	18	24	228
	Zasadnicze zawodowe	49	18	17	16	229
	Średnie	43	22	23	13	306
	Wyższe	39	30	22	9	136
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	35	20	10	65
	Średni personel, technicy	42	19	26	13	29
	Pracownicy adm.-biurowi	42	35	16	7	60
	Pracownicy usług	56	16	16	12	68
	Robotnicy wykwalifikowani	51	17	17	16	108
	Robotnicy niewykwalifik.	45	27	13	14	50
	Rolnicy	48	22	13	17	48
	Pracujący na własny rach.	32	27	25	15	36
Bierni zawodowo	Renciści	43	12	25	20	62
	Emeryci	40	13	25	21	202
	Uczniowie i studenci	35	34	16	15	70
	Bezrobotni	39	22	21	18	50
	Gospodynie domowe i inni	39	25	20	15	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	44	27	20	9	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	22	17	16	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	49	21	18	12	195
	prywatnym gosp. rolnym	43	22	15	20	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	17	19	17	144
	501-750	48	23	16	13	127
	751-1000	42	16	25	17	169
	1001-1500	42	24	22	11	150
	Powyżej 1500 zł	40	24	25	12	131
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	16	18	20	133
	Średnie	43	23	18	16	412
	Dobre	41	22	23	14	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51	14	22	13	39
	Raz w tygodniu	42	23	19	16	414
	1-2 razy w miesiącu	40	28	18	15	133
	Kilka razy w roku	43	19	21	17	204
	W ogóle nie uczestniczy	43	19	23	15	108
Poglądy polityczne	Lewica	36	26	28	10	164
	Centrum	46	24	17	14	296
	Prawica	47	18	23	13	269
	Trudno powiedzieć	36	19	14	30	170

Tabela 4

		Kto przede wszystkim powinien, Pana(i) zdaniem, udzielić pomocy ofiarom powodzi?					Liczba osób
		Władze państwowe	Władze samorządowe	Organizacje charytatywne	Całe społeczeństwo	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		60	12	1	25	2	894
Płeć	Mężczyźni	62	12	1	24	2	422
	Kobiety	58	12	1	26	3	472
Wiek	18-24 lata	52	13	2	33	1	120
	25-34	64	11	1	22	1	161
	35-44	67	13	1	16	2	136
	45-54	68	13	1	18	1	162
	55-64	58	16	1	21	4	149
	65 lat i więcej	50	6		39	4	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	64	6	0	27	2	345
	Miasto do 20 tys.	61	9		29	1	118
	20-100 tys.	53	16	2	29	1	169
	101-500 tys.	57	17	2	20	4	144
	501 tys. i więcej mieszk.	61	18	1	17	4	117
Wykształcenie	Podstawowe	58	9		30	3	226
	Zasadnicze zawodowe	66	5	1	27	1	229
	Średnie	63	12	1	22	2	306
	Wyższe	48	27	2	20	3	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	43	32	1	20	3	64
	Średni personel, technicy	69	6		25		29
	Pracownicy adm.-biurowi	51	21		27	1	56
	Pracownicy usług	73	5	1	21		68
	Robotnicy wykwalifikowani	77	7		15	2	108
	Robotnicy niewykwalifik.	69	5		22	4	50
	Rolnicy	60	8	2	30		48
	Pracujący na własny rach.	52	21	5	20	2	36
Bierni zawodowo	Renciści	61	8		27	5	62
	Emeryci	55	9	1	31	3	202
	Uczniowie i studenci	45	25	3	27	1	70
	Bezrobotni	66	3		28	3	50
	Gospodynie domowe i inni	62	9		24	5	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	20		19	2	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	65	15		18	2	80
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	9	2	22	1	195
	prywatnym gosp. rolnym	60	10	2	27	2	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	62	5	1	30	1	144
	501-750	67	5	1	27		127
	751-1000	63	7		25	4	169
	1001-1500	59	15	1	25	1	150
	Powyżej 1500 zł	51	24	1	20	3	129
Ocena własnych war. mater.	Złe	71	4	2	21	3	132
	Średnie	62	9	1	27	2	410
	Dobre	54	19	1	24	2	353
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	16		28	4	39
	Raz w tygodniu	61	10	1	26	2	414
	1-2 razy w miesiącu	58	11	1	28	2	133
	Kilka razy w roku	58	16	1	22	3	203
	W ogóle nie uczestniczy	64	9		23	4	105
Poglądy polityczne	Lewica	60	10	2	25	4	164
	Centrum	65	13	2	20	1	296
	Prawica	58	12	0	27	2	264
	Trudno powiedzieć	54	11		32	4	170

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, pomoc udzielana ofiarom powodzi przez władze państwowe jest za mała, za duża czy też taka, jaka być powinna?				Liczba osób
		Za mała	Taka, jaka być powinna	Za duża	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		75	14	1	10	895
Płeć	Mężczyźni	75	13	2	9	423
	Kobiety	75	15	0	10	472
Wiek	18-24 lata	81	15	1	3	121
	25-34	74	15	2	9	161
	35-44	79	13		8	136
	45-54	75	14	2	9	162
	55-64	76	11	1	12	149
	65 lat i więcej	68	17	1	14	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	9	1	12	345
	Miasto do 20 tys.	79	11	2	8	118
	20-100 tys.	74	14	2	10	169
	101-500 tys.	76	16	2	6	144
	501 tys. i więcej mieszk.	62	29		9	118
Wykształcenie	Podstawowe	77	11		11	226
	Zasadnicze zawodowe	79	12	0	8	229
	Średnie	74	15	1	10	306
	Wyższe	66	20	4	9	134
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	17	6	8	64
	Średni personel, technicy	69	21		10	29
	Pracownicy adm.-biurowi	72	19	1	7	57
	Pracownicy usług	82	13		5	68
	Robotnicy wykwalifikowani	86	5	1	8	108
	Robotnicy niewykwalifik.	74	16		9	50
	Rolnicy	75	19		7	48
	Pracujący na własny rach.	61	34	3	2	36
Bierni zawodowo	Renciści	72	13		15	62
	Emeryci	71	14	2	13	202
	Uczniowie i studenci	77	14	2	7	70
	Bezrobotni	75	12		13	50
	Gospodynie domowe i inni	83	7		10	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	73	18	3	6	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	80	11	1	8	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	76	15	2	7	195
	prywatnym gosp. rolnym	80	15		5	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	81	10	1	7	144
	501-750	82	7		11	127
	751-1000	76	14	1	9	169
	1001-1500	77	17	1	6	150
	Powyżej 1500 zł	60	25	5	10	130
Ocena własnych war. mater.	Złe	81	10	1	9	132
	Średnie	79	10	1	10	410
	Dobre	68	21	2	9	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	21		3	39
	Raz w tygodniu	79	11	1	8	414
	1-2 razy w miesiącu	79	12	1	8	133
	Kilka razy w roku	70	16	1	13	204
	W ogóle nie uczestniczy	62	21	3	13	105
Poglądy polityczne	Lewica	67	19	2	12	164
	Centrum	77	14	2	8	296
	Prawica	79	14	1	6	265
	Trudno powiedzieć	74	10	1	16	170

Tabela 6

		Czy, Pana(i) zdaniem, pomoc udzielana ofiarom powodzi przez władze samorządowe jest za mała, za duża czy też taka, jaka być powinna?				Liczba osób
		Za mała	Taka, jaka być powinna	Za duża	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		68	15	0	17	895
Płeć	Mężczyźni	69	15	1	16	423
	Kobiety	67	15		18	472
Wiek	18-24 lata	72	15		13	121
	25-34	72	16	1	11	161
	35-44	70	16		14	136
	45-54	66	14	1	19	162
	55-64	67	12	1	19	149
	65 lat i więcej	61	16	0	23	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	70	13	0	17	345
	Miasto do 20 tys.	70	15	2	13	118
	20-100 tys.	68	14		18	169
	101-500 tys.	67	18	1	14	144
	501 tys. i więcej mieszk.	61	20		19	118
Wykształcenie	Podstawowe	70	14	0	16	226
	Zasadnicze zawodowe	69	15		16	229
	Średnie	69	14	0	16	306
	Wyższe	60	18	2	21	134
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	18	2	20	64
	Średni personel, technicy	63	23		14	29
	Pracownicy adm.-biurowi	73	14		12	57
	Pracownicy usług	76	13		11	68
	Robotnicy wykwalifikowani	83	6		12	108
	Robotnicy niewykwalifik.	73	19		9	50
	Rolnicy	65	26		9	48
	Pracujący na własny rach.	50	29	3	18	36
Bierni zawodowo	Renciści	61	19		20	62
	Emeryci	62	14	1	22	202
	Uczniowie i studenci	71	15		14	70
	Bezrobotni	65	12		23	50
	Gospodynie domowe i inni	71	7		22	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	15	1	15	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	71	18		11	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	70	17	1	12	195
	prywatnym gosp. rolnym	70	22		7	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	73	12		15	144
	501-750	76	13		10	127
	751-1000	73	15	0	12	169
	1001-1500	69	15	1	15	150
	Powyżej 1500 zł	54	24	1	20	130
Ocena własnych war. mater.	Złe	73	14		14	132
	Średnie	71	13	0	16	410
	Dobre	62	18	1	19	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	20		13	39
	Raz w tygodniu	70	14	1	15	414
	1-2 razy w miesiącu	69	14		17	133
	Kilka razy w roku	65	13	1	22	204
	W ogóle nie uczestniczy	64	21	1	15	105
Poglądy polityczne	Lewica	66	14	2	19	164
	Centrum	70	15	1	15	296
	Prawica	69	17		14	265
	Trudno powiedzieć	65	13		22	170

Tabela 7

		Czy, Pana(i) zdaniem, pomoc udzielana ofiarom powodzi przez całe społeczeństwo jest za mała, za duża czy też taka, jaka być powinna?				Liczba osób
		Za mała	Taka, jaka być powinna	Za duża	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		37	47	3	13	895
Płeć	Mężczyźni	35	49	3	12	423
	Kobiety	40	44	3	13	472
Wiek	18-24 lata	46	43	2	9	121
	25-34	31	54	3	13	161
	35-44	48	42	1	9	136
	45-54	29	51	5	15	162
	55-64	37	47	4	11	149
	65 lat i więcej	37	40	4	18	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	38	3	15	345
	Miasto do 20 tys.	26	61	4	10	118
	20-100 tys.	36	44	5	16	169
	101-500 tys.	39	48	3	10	144
	501 tys. i więcej mieszk.	32	58	1	9	118
Wykształcenie	Podstawowe	40	42	3	16	226
	Zasadnicze zawodowe	31	54	3	12	229
	Średnie	40	45	3	12	306
	Wyższe	39	43	6	12	134
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	42	9	10	64
	Średni personel, technicy	32	50	10	9	29
	Pracownicy adm.-biurowi	41	47		12	57
	Pracownicy usług	29	59	4	7	68
	Robotnicy wykwalifikowani	34	59	2	6	108
	Robotnicy niewykwalifik.	43	39	1	17	50
	Rolnicy	40	44		16	48
	Pracujący na własny rach.	54	38	3	5	36
Bierni zawodowo	Renciści	28	42	6	24	62
	Emeryci	38	43	4	16	202
	Uczniowie i studenci	47	41	1	11	70
	Bezrobotni	35	49	3	13	50
	Gospodynie domowe i inni	31	49		20	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	48	5	10	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	44	48	5	3	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	53	3	9	195
	prywatnym gosp. rolnym	44	42		14	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	49	2	12	144
	501-750	39	47	3	11	127
	751-1000	37	48	3	12	169
	1001-1500	44	42	4	10	150
	Powyżej 1500 zł	29	53	6	11	130
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	46	4	13	132
	Średnie	41	42	3	14	410
	Dobre	33	52	4	12	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	40	5	9	39
	Raz w tygodniu	39	46	3	12	414
	1-2 razy w miesiącu	39	47	3	11	133
	Kilka razy w roku	34	48	3	15	204
	W ogóle nie uczestniczy	33	47	4	16	105
Poglądy polityczne	Lewica	35	51	4	10	164
	Centrum	38	46	4	12	296
	Prawica	41	46	2	10	265
	Trudno powiedzieć	33	43	2	21	170

Tabela 8

		Czy, Pana(i) zdaniem, pomoc udzielana ofiarom powodzi przez organizacje charytatywne jest za mała, za duża czy też taka, jaka być powinna?				Liczba osób
		Za mała	Taka, jaka być powinna	Za duża	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		29	50	3	18	895
Płeć	Mężczyźni	32	46	2	20	423
	Kobiety	26	54	3	17	472
Wiek	18-24 lata	26	58	4	12	121
	25-34	29	50	3	18	161
	35-44	41	46	2	12	136
	45-54	23	48	1	28	162
	55-64	28	53	4	15	149
	65 lat i więcej	25	49	3	22	167
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	43	3	22	345
	Miasto do 20 tys.	19	60	4	16	118
	20-100 tys.	30	52	3	15	169
	101-500 tys.	28	49	2	21	144
	501 tys. i więcej mieszk.	25	61	1	12	118
Wykształcenie	Podstawowe	31	48	3	17	226
	Zasadnicze zawodowe	25	55	2	17	229
	Średnie	31	49	3	18	306
	Wyższe	25	49	3	23	134
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	49	4	18	64
	Średni personel, technicy	24	48	9	20	29
	Pracownicy adm.-biurowi	33	49		18	57
	Pracownicy usług	34	58		8	68
	Robotnicy wykwalifikowani	33	48	1	18	108
	Robotnicy niewykwalifik.	39	46		15	50
	Rolnicy	33	42	4	21	48
	Pracujący na własny rach.	36	40		24	36
Bierni zawodowo	Renciści	28	46	3	23	62
	Emeryci	25	50	4	20	202
	Uczniowie i studenci	22	59	6	12	70
	Bezrobotni	25	53	3	18	50
	Gospodynie domowe i inni	17	59	1	23	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	30	49	2	19	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	43	1	12	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	53	1	17	195
	prywatnym gosp. rolnym	37	42	2	18	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	31	55	2	12	144
	501-750	30	47	6	17	127
	751-1000	29	56	1	14	169
	1001-1500	32	48	5	15	150
	Powyżej 1500 zł	20	57	2	21	130
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	48	4	17	132
	Średnie	32	48	2	18	410
	Dobre	24	54	3	19	354
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	51	3	5	39
	Raz w tygodniu	27	52	2	18	414
	1-2 razy w miesiącu	31	49	3	17	133
	Kilka razy w roku	31	46	2	21	204
	W ogóle nie uczestniczy	22	53	6	19	105
Poglądy polityczne	Lewica	30	53	2	15	164
	Centrum	27	53	3	18	296
	Prawica	34	49	3	14	265
	Trudno powiedzieć	23	44	3	29	170